

Ιδιωμ. γραμματικὸ Τσακων. (Πραστ.) γραμματικὸ Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Τυρ.) Θηλ. γραμματικὴ Παξ. γραμματικέσσα Πόντ. ('Ινεπ. Κερασ. Κοτύωρ. "Οφ. Τραπ.) Πληθ. γραμματιτσοὶ "Ιος γραμματιτσοὶ Κάλυμν. Κῶς Μεγίστ. Πάτμ. Σύμ. Ρόδ. Τῆλ.

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. γραμματικός, τὸ δπ. ἐξ οὐσιαστικοὶ ήσεως τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. γραμματικός.

1) Ὁ γραμματεύς, ὁ γραφεὺς δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ γρα-
φείου κοιν. καὶ Πόντ. (Ἴνεπ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. "Οφ.
Τραπ.) Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Τυρ.) : Ὁ γραμματικὸς
τῆς Κοινότητας σύνηθ. Νὰ σοῦ δώσῃ ἔνα χαρτὶ ὁ γραμματι-
κὸς Εὖβ. (Βρύσ.) Νὰ ζῆρε τὸ γραμμακικὸν νὰ ντὶ δῆ τὸ χαρκὶ
(νὰ πᾶς στὸν γραμματικὸν νὰ σοῦ δώσῃ τὸ χαρτὶ) Μέλαν. Ὁ
δάσκαλε ἔγι γραμμακικὸν αὐτόθ. Πάν-νε 'ς τὸ γραμματικὸν
νὰ σοῦ βγκάλῃ ἔναμ ƀιστοποιητικὸν Κῶς. Θὰ στρέξουν τρα-
πέζια γιὰ νὰ φᾶνε παπλᾶδοι, ψάρτες, δημάρτδοι, γραμ-
ματιτδοὶ (θὰ στρέξουν=θὰ στρώσουν, θὰ ἐτοιμάσουν) Τῆλ.
Εἶγι γραμματικὸς τοῦ δισπότ' Μακεδ. (Σισάν.) Κατέεις
κεινονὲ τὸ Μαθὶὸ πού 'κανε 'ς τὴ χώρα τὸ γραμματικό; (κα-
τέεις=γνωρίζεις) Δ. Κρήτ. "Ητανε μνιὰ πέτρα καί, 'φόντα
θέλανε νὰ ποῦνε τίποτα ὁ πρόεδρος ἢ ὁ γραμματικὸς γιὰ
οῦλο τὸ χωριό, καθότανε πάνου καὶ ὑστερις τό 'λεγε νὰ ντ'
ἀκούσῃ οῦλο τὸ χωριὸ Πελοπν. (Διβρ.) Ὁ κύρης ἀτες ἥτονε
γραμματικὸς 'ς τὸ κονάκι (=διοικητήριον) Οἰν. Ὁ Γιάννε 'ς
σὸ μαγαζὶ γραμματικὸς ἔνι, 'ς σὸ πούλεμαν ἀπάνουν 'κ' ἔνι (ὁ
Γιάννης εἰναι γραφεὺς εἰς τὸ μαγαζὶ, δὲν εἰναι ἐπὶ τῆς πω-
λήσεως) αὐτόθ. Μπορεῖ νὰ εἶγι κανὲ πρᾶμα ποὺ νὰ ξέχασῃ
ἡ γραμματ'κὸς νὰ τοῦ πιράσ' 'ς τοῦ τεφτέρο' Θράκ. (Αἰν.)||
Φρ. Καλὸς γραμματικός! (εὔγὴ) Πελοπν. (Οἰν.) || Αἴνιγμ.

*Κέρατα φορεῖ, | βόγδι 'ἐν εἶναι,
σαμάρι ἔχει, | γαῦδούρι 'ἐν εἶναι,
προβατεῖ τσαὶ γράφει, | γραμ-ματικὸς 'ἐν εἶναι
(=δὲ κοχλίας) Εὔβ. (Κουρ.) Τὸ αἰνιγμ. εἰς παραλλαγ. κ.ἄ. ||
Καθαρογλώσσι.*

"Ασπρο χαρτί και ξέξασπρο και ξέξασπρο μελάνι
και ξέξασπρος γραμματικός, ξέξασπρο γράμμα οάνει
Κρήτ. (Μεραμβ.) || "Ασμ.

Θωρεῖς τα δὰ τὰ λόγια μου πώς βγαίνονταν ἔτα - ἔτα,
σὰ δὸ γραμματικὸ ἀποὺ βαστᾶ τὴ δέννα
Κοήτ.

*Γραμματικὴ κ' ἐπίσκοπε καὶ ψάλτη κι ἀναγνώστη,
πού γραφες γράμματα πολλά, δεφτέοια γιὰ τὴν Πόλη*
"Ηπ. (Ριζοβ.)

Γραμματικὴ καὶ ψαλτικὴ καὶ ψάλτη κἱ ἀναγνώστη,
'ς τὸ φεγγαράκι κάθεσαι καὶ γράφεις κἱ ἀναγνώνεις,
Θεσσ. Τὸ ἄσμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

*Tà δέργια τοῦ τσαμπονιστῆ, τὰ πέδ-δε του δαχτύλια
νὰ τά 'χαν οἱ γραμ-ματιτδοὶ νὰ τά 'καμναν god-dύλια
Κάλυμν.*

*Ἐλχαμ παπ-πᾶδες δώδεκα, γραμ-ματικοὺς τοιάνδα
ἢ καὶ δειπάκους ἄλ-λδους δώδεκα καὶ ὑγράφουν δὲ προυκιά
της*

Κῶς (Πυλ.)

*Tὴν γόρη σου τὴν ὅμονοφη γραμματ' κὸς τῇ θέλῃ,
μ' ἀν εἴρι κὶ γραμματ' κὸς πουλλὰ προικῷ γυνρεύ
Λῆμν.*

*Γραμματικὸς ἐκάθουνταν ἀπάνου σ' ἄσπρη πέτρα,
ἔγραφιν κὶ κοντύλιαζιν τοιῶν χρονῶν μιλάγι
Μακεδ. (Δαμασκ.)*

*Tὰ δοῃ κάρουνε βοσκοὺς καὶ τὸ κρασὶ βεκρῆδες
καὶ τὰ σκολειὰ γραμματικοὺς κ' ἡ λύρα μερακλῆδες
Κρήτ. (Μόδ.)*

*Mà μένα ἡ τυατέρα μου εἶν' ἥλιος καὶ φεγάρι,
γραμματικὸς τήνε γαπᾶ καὶ θέλει νὰ τὴν báron
"Ιος. Τὸ ἄσμ. εἰς παραλλαγ. κ.ἄ.*

Δέκα γιατροὶ τὰ στέκουντε καὶ δέκα μαθητᾶδες
καὶ δεκοχτὼ γραμ-ματικοὶ τὰ γράφουν δοὺς γιαρᾶδες
(γιαρᾶδες=πληγές) Κῶς (Πυλ.) Τὸ ἄσμ. εἰς παραλλαγ.
κ.ἄ.

*Γιὰ νὰ νιφτοῦν οἱ ἄνιφτοι, νὰ πιοῦν οἱ διψασμένοι,
νὰ βάλουν κ' οἱ γραμματικοὶ νερὸς 'ς τὸ καλαμάρι
(ἐκ μοιρολ.) Πελοπν. (Λακων. Μάν.)*

*Κερά μ', τὴν θυγατέρα σου, κερά μ', τὴν ἀκοιβή σου
γραμματικὸς τὴν γύριψι κὶ φάλτης νὰ τὴν πάρῃ
Θράκη. (Τσακίλ.)*

*Πάρτε με τσ' ἀνεβάστε με 'ς τοὺς οὐρανοὺς ἀπάνω,
γιὰ νά 'βω τὸ γραμματικὸ ποὺ γράφει τσ' ἀδιγράφει
Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) 2) Ὁ ἐγγράμματος, ὁ μορφω-
μένος κοιν. καὶ Τσακων. (Μέλαχν. Πραστ. Τυρ.) : 'Απὸ τοὺ*

γραμμακιτδοὶ νὰ φοξίζουν (ἀπὸ τοὺς μορφωμένους νὰ φο-
βᾶσαι) Μέλαν. 3) Ὁ διδάσκων γράμματα, ὁ διδάσκαλος
Θράκ. (ΑΙν.) 4) Ὁ σπουδαστής, ὁ μαθητὴς Εῦβ. (Ἄγια
"Ανν. Στρόπον.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : Γραμματ' κέ, καλὸν
πρόδον! (καλὴν πρόοδον) Στρόπον. Καμένος γραμματι-
κὸς πού 'ναι κ' εὐτός! "Εχω τόνε πώς δὲν ἡξέρει νὰ βγάλῃ
τὸ μάτι του (=εἶναι δύσνους) Ἀπύρανθ. 5) Ὁ εἰσπράκτωρ
τῶν δημοσίων φόρων Λυκ. (Λιβύσσ.) 6) Ὁ δεύτερος ἢ τρί-
τος πλοίαρχος τοῦ ἐμπορικοῦ πλοίου Ἀθῆν. Ἀντικύθ. Ἐρεικ.
Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ. 7) Ὁ ἐπιστάτης ἐπαύλεως
Μακεδ. (Καταφύγ.) 8) Ὁ ἵχθυς Ἰουλὶς ἡ τουρκικὴ (Iulis
turcica) τῆς οἰκογ. τῶν Ἰουλιδῶν (Iulidae) Αἴγιν. Πελοπν.
(Μεγαλοχ.) Πόρ. Συνών. εἰς λ. γραβανᾶς. 9) Τὸ
πτηνὸν Σπιζα ἡ ἀκανθοφάγος (Fringilla carduelis) τῆς
οἰκογ. τῶν Σπιζιδῶν (Fringillidae) Σκῦρ. Συνών. εἰς λ.
γραμματίκη.

‘Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γραμματικὸς καὶ ὡς κύριον ὄν. Θράκη.
 (Μάδυτ.), ὡς ἐπών. Ἀθῆν. Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ἀνδρ. Αντίπαξ. Κέρκη. Μακεδ. (Ρητίν. Ροδολίβ.) Παξ. Σίφνη. Φούρν. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γραμματικοῦ τοῦ, “Ανδρ. (Κόρθ.) Εὔβ. (Κουρ.) Κρήτ. Κύθηρο. Πελοπν. (Ανδρίτσ.) Γραμματ’ κοῦ “Ηπ. (Κόνιτσ.) Τῆν. (Πύργ.) Γραμματικότο, Ἀττικ. Θράκη. (Σαρεκκλ.) Πελοπν. (Αρκαδ. Ἡλ. Κερπιν.) καὶ ἔξ ἐγγράφου τοῦ ἔτους 1166 Στερελλ. (Φωκ.).

γραμματικούδα ἡ, Πελοπν. (Olv.)

'Ex τοῦ οὐσ. γραμματικὸς καὶ τῆς ὑποκορ. κατάλ. -ού δα.

Τὸ πτηνὸν Σπιζα ἡ ἀκανθοφάγος (*Fringilla carduelis*) τῆς οἰκογ. τῶν Σπιζιδῶν (*Fringillidae*). Συνών. εἰς λ. γραμματίκι.

*‘Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γραμματικούδα καὶ ως κύρ. δν.
Θράκη. (Αἴν.) Λῆμν.*

γραμματικούδι τό, Εὕβ. (Αιδηψ.) Κέρκ. ('Αργυρᾶδ.
χ.ά.) Πελοπν. (Οἰν.) — Γ. Βλαχογιάνν., Μεγάλ. χρόν., 102,
Τὰ παλληκάρ., 8 — Λεξ. Γαζ. γραμματ'κούδ' Θεσσ. (Μηλ.
"Ολυμπ. Πήλ.) Θράκ. ('Αδριανούπ. ΑΙν.) Λέσβ. Μακεδ.
("Άγιος Νικόλ. 'Αρν. Παρθεν. Σιτοχ. Χαλκιδ.) Σκῦρ.
Στερελλ. (Παρνασσ.) γραμ-ματικούγι Εὕβ. ('Ανδρων. Κουρ.
Κύμ.) γραμματικούδ' Λέσβ.